

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับอันเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาล และเพื่อศึกษาแนวทางนโยบายของรัฐบาลที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ใช้สูตรการประมาณขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (กำหนดให้ $\alpha = 0.05$) ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 132 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) ซึ่งได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งหมด และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ จำนวน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวได้รับ อันเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาล
2. เพื่อศึกษาว่านโยบายของรัฐบาลสามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวได้จริงหรือไม่

สรุปผล

การสรุปผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งขาว
- ส่วนที่ 3 ระดับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 และมีอายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.1 และการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็น

ร้อยละ 31.8 รองลงมามีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 การศึกษา อาชีวศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ระดับปริญญาตรี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลี้ยงกุ้งขาว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การเลี้ยงกุ้งขาวระหว่าง 3 – 4 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมา มีประสบการณ์การเลี้ยงกุ้ง ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป 46 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ส่วนใหญ่เคยประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพเดิมก่อนการเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 รองลงมาเคยประกอบอาชีพทำสวน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.2 ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่เลี้ยงกุ้งขาวเพราะราคาดี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 60.6 รองลงมาเพราะผลผลิตดี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 ส่วนใหญ่ได้รับความรู้ในการเลี้ยงกุ้งขาวจากเพื่อนบ้าน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาได้รับความรู้จากการอบรม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ส่วนใหญ่ได้พันธุ์กุ้งขาวมาจากโรงเพาะฟักของกรมประมง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาได้รับพันธุ์กุ้งขาวจากโรงเพาะฟักของเอกชน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 ส่วนใหญ่มีวิธีการจำหน่ายกุ้งขาวโดยพ่อค้ามารับซื้อเองที่บ่อ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 รองลงมาพ่อค้ามารับซื้อบางส่วนและเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวนำไปจำหน่ายเองบางส่วน จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินธุรกิจการเลี้ยงกุ้งขาวเป็นแบบธุรกิจในครัวเรือนจำนวน 76 คนคิดเป็นร้อยละ 57.6 ธุรกิจในครัวเรือนร่วมกับการจ้างแรงงานหรือผู้อื่นทำร่วมกัน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 ส่วนใหญ่มีพื้นที่ในการเลี้ยงกุ้งขาวน้อยกว่า 50 ไร่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีพื้นที่ในการเลี้ยงกุ้งขาว 50 – 100 ไร่ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 ส่วนใหญ่มีการปล่อยลูกกุ้งขาว 50,000 – 100,000 ตัว/ไร่ จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ปล่อยลูกกุ้งขาวน้อยกว่า 50,000 ตัว/ไร่ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 มีระยะเวลาในการจับกุ้งขาย 3 เดือน จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 56.8 ระยะเวลาจับขาย 3 เดือนขึ้นไป จำนวน 50 คนคิดเป็นร้อยละ 37.9 มีต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งขาว 30,000 – 50,000 บาท/ไร่ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 ส่วนที่เหลือ ใช้ต้นทุนในการเลี้ยงกุ้งขาว 50,001 – 70,000 บาท/ไร่ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 มีการจับกุ้งขาวต่อไร่ได้ 1 ตันขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 ซึ่งมีจำนวนเท่ากับจับขายได้น้อยกว่า 1 ตันต่อส่วนที่เหลือจับขายได้ 1 ตัน/ไร่ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงกุ้งขาวน้อยกว่า 100,000 บาท/ไร่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 ส่วนที่เหลือได้รับผลตอบแทน 100,000 บาท/ไร่ ขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0

ส่วนที่ 3 ผลกระทบจากนโยบายรัฐบาล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.093$ (S.D. = .906) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านโยบายของรัฐบาลมุ่งให้ความช่วยเหลือผู้บริโภคมากกว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.643$ (S.D. = .950) นโยบายของรัฐบาลไม่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวได้อย่างแท้จริงอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.522$ (S.D. = .877) เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวรายใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลมากกว่ารายย่อยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.795$ (S.D. = 1.031) ผู้บริโภคเลือกที่จะซื้อกุ้งขาวจากโครงการธงฟ้าของรัฐบาล มากกว่าที่จะซื้อจากตลาดสดทั่วไป อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.219$ (S.D. = 1.006) เกษตรกรรายใหญ่ได้เปรียบกว่าเกษตรกรรายย่อยทางด้านต้นทุนต่อหน่วยที่ต่ำกว่าอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.863$ (S.D. = 1.024) เกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือในด้านการพัฒนากระบวนการผลิตและจัดจำหน่าย อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.128$ (S.D. = 1.101) นโยบายของรัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหาราคากุ้งขาวที่ตกต่ำได้อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.727$ (S.D. = .792) กุ้งขาวที่เข้าร่วมโครงการธงฟ้าของรัฐบาลได้ราคาดีกว่าที่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวนำไปขายเองอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.75$ (S.D. = .801) นโยบายของรัฐบาลมีการเปิดรับจํานํากุ้งขาวในปริมาณที่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.666$ (S.D. = .844) ราคากุ้งขาวที่รัฐบาลรับจํานําคือ เป็นราคาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.621$ (S.D. = .736) นโยบายของรัฐบาลมีส่วนช่วยในการกระจายกุ้งขาวสู่ผู้บริโภคอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.856$ (S.D. = .848) รัฐบาลมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.681$ (S.D. = .867) เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวรับรู้ข่าวสารจากนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลเป็นอย่างดีอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.803$ (S.D. = .903) รัฐบาลมีการประสานงานและให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.553$ (S.D. = .840) เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวมีความพึงพอใจในนโยบายของรัฐบาล อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 2.560$ (S.D. = .967)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวใน จังหวัดสุพรรณบุรี มีข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. รัฐบาลควรให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในด้านการพัฒนากระบวนการผลิตและจัดจำหน่ายและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย และมีนโยบายป้องกันราคาคตกต่ำ
2. ให้นโยบายของรัฐบาลช่วยเหลือในด้านต้นทุนการเลี้ยงกุ้ง ด้านพันธุ์กุ้ง อาหารกุ้ง และการดูแลรักษาเรื่องคุณภาพน้ำเพื่อให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นหรือได้รับการอบรมในการเลี้ยงกุ้งให้มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนในการผลิตสำหรับเกษตรกรรายย่อย เพราะมีต้นทุนที่สูงกว่าเกษตรกรรายใหญ่
3. เกษตรกรรายย่อยยังประสบปัญหาด้านราคาในช่วงที่ผลผลิตกุ้งออกมามากในตลาด ตลาดมีความไม่แน่นอน ทำให้ราคากุ้งขาวมีราคาที่ต่ำลง ดังนั้นรัฐบาลควรมีนโยบายด้านการตลาดของผลผลิตกุ้งขาวและการแปรรูปผลผลิต เพื่อหาทิศทางกระจายตลาดเพื่อรองรับผลผลิตที่จะมีมากขึ้นในอนาคตแก่ผู้เลี้ยงกุ้งขาว
4. ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้จากการเก็บข้อมูลในจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะเก็บข้อมูลในพื้นที่จังหวัดอื่น ซึ่งจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรจังหวัดอื่นอีกด้วย

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

นโยบายของรัฐบาลไม่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวได้อย่างแท้จริงอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้จากผลการวิจัยค่านโยบายของรัฐบาลทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวรายใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลมากกว่ารายย่อยอยู่ในระดับมาก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแหล่งการได้รับความรู้ ซึ่งเกษตรกรรายย่อยมักได้รับความรู้จากเพื่อนบ้านมากกว่านักวิชาการ หรือการอบรม สำหรับเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวรายใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลมากกว่ารายย่อยในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าเกษตรกรรายใหญ่ได้เปรียบกว่าเกษตรกรรายย่อยทางด้านต้นทุนต่อหน่วยที่ต่ำกว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรกฤษ พรหมชยะ (2547) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการเลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าส่วนผลตอบแทนทั้งสามส่วนของฟาร์มขนาดใหญ่จะสูงที่สุด หรืออาจเป็นเพราะเกษตรกรรายใหญ่มีการลงทุนในการเพาะเลี้ยงกุ้งขาวใน

ปริมาณที่มาก จึงทำให้ต้นทุนต่ำและมีผลกระทบน้อย และจากผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรต้องการให้รัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือในด้านการพัฒนากระบวนการผลิตและจัดจำหน่ายอยู่ในระดับมาก นั้นย่อมหมายความว่าเมื่อรัฐบาลเข้ามาช่วยเหลือแล้ว ทำให้มีการพัฒนากระบวนการผลิตและการจัดจำหน่ายที่ดีขึ้น ส่งผลทำให้เกษตรกรมีผลผลิตและมีการจัดจำหน่ายที่มากขึ้นมีกำไรมากขึ้น แต่จากการวิจัยพบว่าเมื่อมีนโยบายชงฟ้าราคาประหยัดขึ้นทำให้ผู้บริโภคนั้นไปซื้อสินค้าราคาประหยัด โดยเกษตรกรรายย่อยได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลมีการจัดตลาดธงฟ้าให้ แต่เมื่อผู้บริโภคเลือกที่จะซื้อกุ้งขาวจากโครงการธงฟ้าของรัฐบาลมากกว่าที่จะซื้อจากตลาดสดทั่วไป เป็นผลทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวที่มีการจัดจำหน่ายเองโดยไม่ผ่านโครงการของรัฐบาลได้รับผลกระทบ โดยผลกระทบต่าง ๆ จากนโยบายของรัฐบาลยังส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรีในเรื่องของเหตุผลที่เลี้ยงกุ้ง เช่น เมื่อเกษตรกรตัดสินใจที่จะเลี้ยงกุ้งเพราะคิดว่าราคากุ้งจะได้ราคาดี ได้ผลผลิตดี ต้นทุนในการเลี้ยงต่ำ เพราะระยะเวลาในการเลี้ยงสั้น แต่เมื่อมีนโยบายของรัฐบาลเข้ามา กลับพบว่า มีผลกระทบต่อสิ่งที่เกษตรกรคาดหวังไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของรัฐบาลที่ส่งเสริมให้สินค้าราคาถูก โดยไม่คำนึงถึงต้นทุนที่เกษตรกรต้องแบกรับไว้ หรือแม้กระทั่งแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เกษตรกรยังไม่สามารถเข้าใจและรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยงได้ดี และจากผลกระทบจากนโยบายของรัฐบาลในภาพรวมที่มีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในจังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับปานกลาง นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่าโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลพยายามเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในด้านต่าง ๆ เป็นไปในทางที่ทำให้เกษตรกรรู้สึกพอใจซึ่งได้แก่ เรื่องกุ้งขาวที่เข้าร่วมโครงการธงฟ้าของรัฐบาลได้ราคาดีกว่าที่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวนำไปขายเอง นโยบายของรัฐบาลมีการเปิดรับจำนำกุ้งขาวในปริมาณที่เหมาะสม ราคากุ้งขาวที่รัฐบาลรับจำนำเป็นราคาที่มีความเหมาะสม นโยบายของรัฐบาลมีส่วนช่วยในการกระจายกุ้งขาวสู่ผู้บริโภคอยู่ในระดับที่เหมาะสม รัฐบาลมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในระดับที่เหมาะสม เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวรับรู้ข่าวสารจากนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลเป็นอย่างดีในระดับที่เหมาะสม รัฐบาลมีการประสานงานและให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในระดับที่เหมาะสม เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวมีความพึงพอใจในนโยบายของรัฐบาลในระดับที่เหมาะสม ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่านโยบายต่าง ๆ ที่รัฐบาลมีต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งได้ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของนโยบายธงฟ้าที่ช่วยลดภาระค่าครองชีพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด (75 จังหวัด) ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากการปรับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและอาหารสำเร็จรูปสูงขึ้น โครงการธงฟ้าราคาประหยัดจะช่วยตรึงราคาสินค้าอุปโภคบริโภคและอาหารสำเร็จรูป ด้วยความร่วมมือจากห้างสรรพสินค้า ร้านค้า และร้านอาหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ดำเนินการกรมฯจะจัดทำโครงการธงฟ้าราคาประหยัดในพื้นที่ และรัฐบาลยังได้จัดตั้งหน่วยงานซึ่ง

เป็นหน่วยงานราชการเพื่อบริหารในส่วนกลางขึ้นในภูมิภาค 75 จังหวัด โดยใช้ชื่อหน่วยงานว่า สำนักงานการค้าภายในจังหวัด และกรมฯ ได้มอบหมายภารกิจต่าง ๆ ให้สำนักงานฯ ดำเนินการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว สนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างรวดเร็ว ทั้งให้มีกลไกการตลาดสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ภายใต้หลักคุณธรรมและการสร้างความ เป็นธรรมในภาคเศรษฐกิจ การจัดการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนบุคคล และจะอาศัยกลไกการตลาดเสรีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วย ความเป็นธรรม หากเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งขาวในจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับความเดือดร้อนในราคากุ้ง รัฐบาลก็มีโครงการการรับจำนำกุ้ง เห็นได้จากการจัดทำอนุสนธิจากการประชุม คณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) และหากพิจารณางานวิจัยของ นัชชา นาไชย (2547) ยังชี้ให้เห็นว่ารัฐฯ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงแบบวิธีปล่อยลูก กุ้งลงบ่ออนุบาลที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า และมีความเสี่ยงต่ำกว่าการเลี้ยงแบบวิธีการปล่อยลูกกุ้งลง บ่อเลี้ยง พร้อมทั้งรัฐฯ ควรหาตลาดให้กับเกษตรกรฯ ซึ่งจะเป็นทางเลือกหรือเพิ่มโอกาสที่ดีในการ เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและเป็นผลดีกับระบบเศรษฐกิจทั้งในท้องถิ่นของตนเองและประเทศ.

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

ผู้วิจัยได้เสนอแนะเพื่อนำไปใช้ ดังนี้

1. เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตและปัจจัยที่สำคัญ ต่อการผลิตกุ้งขาว เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับเกษตรกรในการใช้ปัจจัยการผลิตให้ได้กำไรสูงสุด
2. รัฐบาลและเกษตรกรควรร่วมมือกันหาทางแปรรูปกุ้ง เพื่อแก้ปัญหากุ้งล้นตลาดและ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิต
3. รัฐฯ ควรหาตลาดให้กับเกษตรกร และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น
4. รัฐบาลควรเข้ามาช่วยเกษตรกรที่เลี้ยงกุ้งขาว โดยให้เกษตรกรฯ ทุกคนเข้าร่วม โครงการช่วยเหลือของรัฐฯ ทั้งหมด 100 % เพื่อลดความเสี่ยงหากเกษตรกรฯ นำกุ้งไปขายเองโดย รัฐฯ ไม่ได้เข้าไปช่วย
5. เกษตรจังหวัด ควรมีการศึกษาและให้ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งเกี่ยวกับผลกระทบ ทางสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงกุ้งอย่างจริงจัง เนื่องจากการเลี้ยงกุ้ง มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นน้ำเน่าเสีย ดินเสีย เป็นต้น และจากปัญหานี้อาจมีผลทำให้เกษตรกรไม่ สามารถเพิ่มผลผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
6. รัฐฯ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรฯ ทุกรายที่เลี้ยงกุ้งขาว เพื่อที่จะได้กุ้งที่มี คุณภาพได้มาตรฐานและเพื่อส่งเสริมการส่งออก

7. รัฐฯ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงแบบวิธีปล่อยลูกกึ่งลงบ่ออนุบาลที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า และมีความเสี่ยงต่ำกว่าการเลี้ยงแบบวิธีการปล่อยลูกกึ่งลงบ่อเลี้ยง
8. งานวิจัยฉบับนี้ควรจะได้นำเสนอเกษตรจังหวัดเพื่อนำไปประกอบการดำเนินการเพื่อปรับปรุงนโยบายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับงานวิจัยฉบับนี้